

Maria Cassel
Miljöstrateg
08-124 571 00
Maria.Cassel@ekero.se

Redovisning av projektet Utveckling av behovsbedömning utifrån nya PBL

Dnr KS14/196-209

Ekerö kommun har som huvudsökande och projektledare drivit projektet *Utveckling av behovsbedömning utifrån nya PBL* under år 2015. Behovsbedömning är den process som leder fram till ställningstagandet om en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan och därmed ska genomgå miljöbedömning (vilket bland annat omfattar att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning). Syftet är att främja en hållbar utveckling. Projektet har finansierats av Boverket genom regeringsuppdraget PBL Kompetens (Boverkets dnr 13793211/2014). Järfälla och Upplands-Bro kommuner har medverkat i projektet.

Syfte

Att göra en behovsbedömning inom ramen för en detaljplan upplevs ofta som både svårt och krångligt. Verktyg för att genomföra behovsbedömningen bygger vanligtvis inte heller på den senaste lagstiftningen. Därför har Ekerö kommun tillsammans med Upplands-Bro och Järfälla kommuner utarbetat ett verktyg som bygger på den senaste lagstiftningen och som ska underlätta arbetet med behovsbedömning. Svårigheten att få tid och resurser att räkna till för att på egen hand utveckla ett riktigt bra verktyg för att genomföra behovsbedömning är bakgrunden till initiativet.

I en nyligen utgiven underlagsrapport (*Miljöhänsyn i detaljplanering*) till Naturvårdsverkets fördjupade utvärdering av miljömålen som utkom i oktober i år konstateras just att ett standardiserat verktyg som uppfyller lagstiftningen inom området behöver utvecklas, samt att det behöver arbetas fram förklaringar till lagstiftningen. Det bedöms i det stora hela vara genomfört genom detta projekt.

Arbetet

Resultatet av projektet är ett verktyg för att genomföra behovsbedömning av detaljplaner, samt ett kompletterande Excel-verktyg för att underlätta bedömningen. Arbetet med att utveckla verktyget för behovsbedömning har drivits av en projektledare vid Ekerö kommun. Genom ett flertal arbetsgruppsmöten med representanter från Ekerö, Järfälla och Upplands-Bro kommuner har verktyget och

viktiga frågor bearbetats. För att säkerställa hög kvalitet tillsattes en referensgrupp med representanter från Boverket, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen. För att få in ytterligare perspektiv har en extern konsult utvärderat verktyget och kommit med förslag till förbättringar. Verktyget har även testats av de planerare som kommer att använda verktyget i sitt arbete. Järfälla kommun har genom en särskild insats försökt att underlätta bedömningen genom att utveckla ett kompletterande Excel-verktyg.

Kostnader

I tabellen nedan redovisas ungefärliga kostnader för projektet vilka i sin helhet täcks av det beviljade stödet från Boverket. Justeringar kan bli aktuella.

Leverantör	Typ	Kostnad
Saturnus konferens med flera	Lokaler/förtäring	18000
WSP Sverige AB	Utveckling av verktyg	75000
ÖPwc	Revisorsintyg	12000
Järfälla kommun	Nedlagd arbetstid	80500
Upplands-Bro kommun	Nedlagd arbetstid	22500
Ekerö kommun	Nedlagd arbetstid	142000
	Totalt	350000

Spridning av resultatet

Verktyget för behovsbedömningen har utformats för att kunna användas av alla kommuner i Sverige. Ett flertal kommuner har under projektiden hört av sig till Ekerö kommun för att ta del av verktyget. Verktyget kommer att skickas ut till dessa kommuner i slutet av år 2015. Projektet kommer även att redovisas i skriften FOKUS som ges ut i Stockholms län, vilket kan medverka till att fler kommuner visar intresse.

En gedigen grund till ett verktyg för behovsbedömning har färdigställts, men verktyget kan bli än mer givande att arbeta med. Förhoppningen är att en nationell aktör kan ta över ansvaret och fortsätta att bearbeta verktyget. Det pågår diskussioner med SKL om eventuell vidareutveckling och verktygets fortsatta förvaltning.

Slutsatser

Den viktigaste slutsatsen är att alla miljöaspekter inte är lämpliga att hantera i en behovsbedömning. Behovsbedömningen ska i huvudsak användas för att avgöra om en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Många miljöaspekter blir nämligen godtyckliga att hantera, vilket medför att bedömningen blir just svår och krånglig. Det öppnar upp för möjligheten att utveckla ett kompletterande verktyg som hanterar de miljöaspekter som inte är lämpliga att hantera i en behovsbedömning, men som kan hanteras inom planprocessen för att främja hållbar utveckling.

